

Frogner svømmeklubb

Helårs Frognerbad

Behov for svømmeanlegg i Oslo Vest

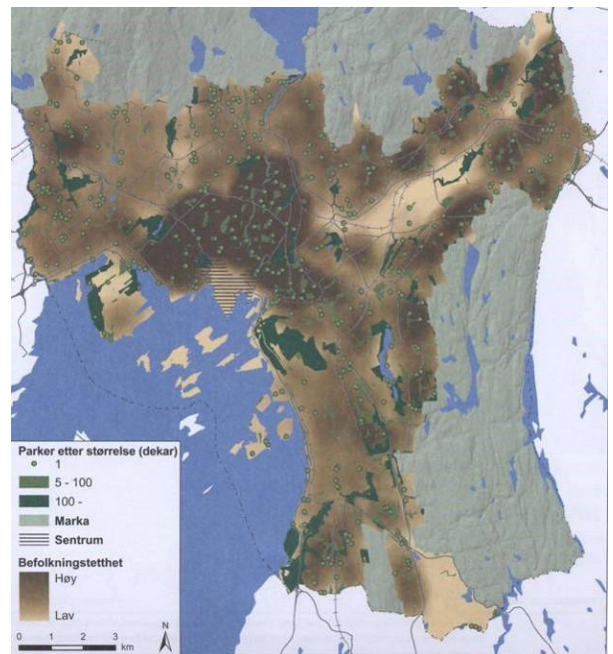
Vi henviser her mye til bademeldingen. Dette er i mangel av andre «kommunale» behovsberegninger. Svømmeklubben har utarbeidet og levert kommunen kalkyler vi selv har utarbeidet basert på annet grunnlagsmateriale enn det bademeldingen benyttet. Disse støtter i stor grad oppunder konklusjonene i bademeldingens tekniske del, og den videre bearbeidelse fra Bymiljøetaten, selv om de ikke støtter oppunder alle endringer som følge av de politiske prosessene.

Oslos behov

Bademeldingen (2014) anslår svømmehallbehovet for Oslo til rundt 3 ganger dagens kapasitet, og anbefaler bygging av et sentralbad og tre store områdebad som en anbefaling for avvikling av enkelte av de eksisterende badene. Det er verdt å merke seg at bademeldingens tekniske del anbefaler at bad som avvikles pga. manglende lønnsomhet bør vurderes overtatt av f.eks. svømmeklubber.

Behovet i Oslo Vest

Sektorplan idrett 2009-18 anbefalte to store bad på Oslo vest, og to store bad på Oslo øst. Bademeldingen hadde en tilnærming mer basert på geografiske forhold, og anbefalte et sentrert sentralbad (Tøyen), og områdebad (eller tilsvarende kapasitet) i henholdsvis Oslo Nord (Stovner), Oslo Sør (Nordstrand/Holmlia) og Oslo Vest. Bademeldingen la vekt på plasseringen av de større badene i forhold til kollektivknutepunkter, og anbefalte derfor Frognerbadet som et naturlig sted for et større bad i tillegg til Tøyen. Igjen kan man se på (tbane)kartet og lett forstå hvorfor.

Av de mer enn 600.000 innbyggerne i Oslo, kan vi regne at ca. 200.000 bor i Oslo vest, hvorav oppimot 100.000 i nærområdet til Frognerbadet. Ut fra anbefalingen i bademeldingen om 3 ganger så stor kapasitet, tilsier det at Oslo vest bør ha 50-meters svømmeanlegg og flere 25-meters anlegg.

Det er verdt   merke seg at KVV Sogn anbefaler et 25-meter anlegg på Sogn, men forutsetter bygging av større svømmeanlegg andre steder i byen. Ol sv mning og skolesv mningen disponerer i dag Sogn bad, og kapasiteten er sprengt. Man kan dermed ikke forvente at det nye Sogn bad vil dekke behovene for publikumssv mning og de økte kravene til skolesv mning. (Tilsvarende anbefaler KVV Stovner et 25-meter anlegg, som ved bruk av andre eksisterende anlegg i nærområdene vil dekke sv mmeoppl ringens og idrettens behov, men som ikke vil dekke behovet for publikumssv mning.)

Sv mmeforbundet anbefaler ett 25meter basseng per 10.000 innbyggere. I så tett bebyggelse som Oslo er det mer realistisk på kort og mellomlang sikt   bruke et måltall på ett 25meter basseng per 20.000 innbyggere. (Dette er halvparten av måltallet for h ndballhaller, tross at 20% av befolkningen ønsker   svømme jevnlig.) For Oslo vest tilsvarer dette 2 områdebad (50m), eller 10 bydelsbad (25m).

Behovet i området Majorstuen/Frogner

Majorstuen/Frogner er sannsynligvis Oslos tettest befolkede område. Setter man passeren i Frognerbadet og slår en sirkel med diameter på en kilometer, så omfatter sirkelen nærmere 100.000 mennesker n r M17 og Majorstuelokket er utbygget. Dette tilsvarer sv mmehallbehov tilsvarende et områdebad.

I tillegg kommer mer enn 100.000 mennesker som hver dag strømmer gjennom Majorstuen stasjon, en strøm som vil øke når også Fornebubanen fra 2025 skal stoppe der. Dette er mennesker som ofte vil ønske et sv mmetilbud på vei til og fra jobb.

Hvilket tilbud bør ligge på Frognerbadet

Bademeldingen pekte på Frognerbadet som et ideelt sted for et større svømmeanlegg. Utredningen av konkurransesv mmeanlegg pekte også på Frognerbadet, men bemerket at det ikke ville være rom for tribuneanlegg. Mangel på areal gjør også at badeland heller ikke er et alternativ.

Kommunens ansvar er stort sett begrenset til skoleoppl ring og folkehelse, og det er dermed naturlig primært   sikre behovene til svømmeopplæring, mosjon, idrett og terapi/opptrening.

 nsker og behov fra brukerne

Badene brukes av en rekke brukergrupper med ulike behov. Mange av disse gruppene har fått et dårligere tilbud de siste år.

Barnefamilier

Varmtvannsbassenger/oppl ringsbassenger er sannsynligvis det viktigste for barnefamilier. Sommerstid bør det være grunne bassenger utendørs der barna kan greie seg alene, mens foreldre slapper av. Frognerbadet har sommerstid karakter av et grøntområde, og i sommerferien vil mange ønske   tilbringe hele dagen i badet. Vinterstid kan man ved   betrakte på Frognerbadet som et lokalt bad, fokusere mer på kortere besøkstid i badet og på de sosiale relasjoner og interaksjon mellom foreldre og barn. Dette er sterkt i kontrast til det tilbudet som vil kjennetegne badeland med lang reisevei, der badet også vinterstid er gjenstand for heldagsbes k.

Det er ekstremt viktig med softis, brus og pølse ved de litt lengre besøkene, så det er viktig   opprettholde, og helst forbedre kafeteriatilbudet med retter som også treffer foreldrenes behov.

Ved heldagsbesøk er det også ønskelig med et bredere tilbud som kan omfatte klatrestativer, vannsklier, etc..

Skoler og skolebarn

Bademeldingen legger opp til at innledende svømmeopplæring gjøres i opplæringsbasseng, og at barn som blir mer øvet deretter fortsetter svømmetreningen i basseng som er 25 meter eller større. Målet til 4. klasse er å svømme minst 200 meter, så bruk av større basseng er fornuftig. Til 7. og 10. klasse skal det svømmes enda lengre, og man skal kunne ha stafetter og andre treningsformer som krever litt rom. I høyere klasser blir det også for trangt med en skoleklasse i et opplæringsbasseng. Dermed er det behov for både opplæringsbasseng og treningsbasseng.

Skolene i nærområdet (Majorstuen, Skøyen, Uranienborg, Marienlyst, Franske skolen, Fagerborg, m.m.) vil til sammen kunne ha omtrent 5000 elever som skal ha svømmeundervisning. Vi må anta at skolesvømmingen kan utgjøre opptil 100.000 «besøk» per år, tilsvarende (siden dette er i skoletiden) kapasitet til 2 lokalbad. Blir det gjennomslag for en time fysisk aktivitet per dag, så kan det bli mer.

Skoler langs vestgående baner vil også ønske å bruke Frognerbadet i svømmeundervisning.

Opplæring er i skoletiden, så det vil bare i liten grad være idrett eller mosjonister som bruker anlegget i samme tidsrom. Men det kan være pasientgrupper og eldre som også skal ha tid.

Idrett

Idretten ønsker 25-meter basseng (kortbane) og 50-meter basseng (langbane). Oslos svømmeklubber har stort behov for flere 50-meter anlegg. Svømmetrening kan uten større problemer kombineres med publikumssvømming, så lenge det er nok kapasitet.

Svømming er en mengdetreningsidrett, og det er vanlig at svømmerne trener også på morgenen. Dersom helårssvømming på Frognerbadet fører til oppbygging av et større svømmeklubbmiljø der, så vil dette komme i konflikt med behovet for kapasitet til mosjons-morgensvømmerne. Vi har sett at selv i det utendørs 50-meter bassenget blir det for trangt når det både er morgensvømmere og konkurransesvømmere fra de større svømmeklubbene er i bassenget.

Erfaringer fra Sogn og Lambertseter tilsier at en større svømmeklubb trenger kapasitet større enn et 25-meter basseng. De to klubbene har hver ca. 2000 medlemmer * snitt 2 treninger per uke som tilsvarer et behov på ca. 200.000 besøk per år, som er i samsvar med at man i svømmehallene som helt disponeres av svømmeklubber (oss bekjent) har sett en høyere utnyttelsesgrad enn i andre tilsvarende offentlige bad. Et 25-meter basseng gir maks 40 svømmende * 6 timer * 5 dager * 50 uker som betyr en maksimum utnyttelse på rundt 120.000 besøk per år. Vi vet at svømmeklubbene må supplere med svømming også i andre anlegg.

Og i tillegg til rene svømmeøvelser er det også behov for basseng til stup, undervannsrugby, vannpolo og synkronsvømming. For å muliggjøre trening. uten å stenge publikum ute, er det en fordel om disse kan være i et eget basseng.

Tenåringer og unge voksne

Tenåringer og unge voksne er opptatt av mestring og sosialt samspill. Dette betyr mindre ren distansesvømming, og mer hopping, stup og lek. For ikke være i konflikt med mosjonssvømming og svømmetrening, så kan det være en fordel om det er egne basseng for stup og lek. Man bør også se på utforming av badet med tanke på at det skal fungere som en sosial møteplass.

Arbeidstakere

Av egen erfaring vet vi hvor greit det er å svømme når svømmehallen er beliggende mellom bolig og arbeidsplass i Oslo sentrum. Dette gjelder mange av svømmeklubbens medlemmer, selv om de mest trofaste selvsagt er de som spaserer fra hjemmet til badet. Mange er bare sommersvømmere fordi det er upraktisk i en travel hverdag å svømme andre steder enn Frognerbadet. Og det er mange som ikke er der i sommermånedene pga. ferie, men som dukket opp når de i 2014 oppdaget at badet holdt oppe utover høsten. Det er derfor et stort potensial for økt fysisk aktivitet i befolkningen om man får et helårsåpent Frognerbad.

Når Frognerbadet er åpent er det stort sett alltid 60-100 svømmende i tidsrommet 7:00-8:30. Dette er nok til å fylle det øvre bassenget med mennesker. 60 besøkende er på kalde, grå dager og man vil kunne forvente et mer stabilt høyt besøkstall når man også kan utvide tilbudet med et innendørs 50-meter basseng.

Med dagens kjernetid-regime er det stort sett 7:00-8:30 at man har kapasitetsbehovet for de ordinære arbeidstakerne. Disse er ofte slitne og sultne etter arbeidstid, og skal man få flere til å komme på ettermiddag og kveld, så bør man nok vurdere utforming av badet og kafeteriaen slik at de kan adressere også disse behovene. En god restaurant, varmtvannsbassenger og sauna kan være aktuelle tilbud.

Eldre

Eldre har ofte større frihet til å kunne bade på dagtid, men vi ser at mange fortsetter mønsteret fra da de var arbeidstakere og svømmer på morgenen. Dette skyldes primært det sosiale miljøet knyttet til morgensvømmingen, der mange fortsatt er yrkesaktive. Vi ser at vanntrimgrupper for eldre godt kan være på dagtid, siden dette skaper og opprettholder egne sosiale strukturer.

Ulike pasientgrupper

Revmatikere

Én av fire nordmenn har en sykdom relatert til muskel- og skjelettsystemet. Mer enn 300 000 av disse har en revmatisk diagnose. Denne pasientgruppen har tidligere kunnet svømme ved Diakonhjemmet og Radiumhospitalet, men disse tilbudene gis ikke lenger. For mange revmatikere er basseng den eneste mulige treningsarenaen. Dette tilsvarer for Oslo vest rundt 10.000 personer, som i mange tilfelle bør svømme et par ganger i uken for å kunne fungere i hverdag og arbeidsliv.

Svømmeklubben har dessverre ikke tilstrekkelig oversikt over behovene for denne gruppen.

Funksjonshemmede

Svømming er viktig for en rekke funksjonshemmede som på grunn av vekt eller sykdom/skader i ben og hofter ikke kan trene de idretter som krever løping.

Svømmeklubben har dessverre dårlig oversikt over behovene for denne gruppen.

Behovene i sommermånedene

I sommermånedene brukes badene lite av skole og idrett, og mange arbeidstakere og pensjonister er på ferie. Imidlertid er det økt bruk fra barnefamilier, ungdom og unge voksne. Med inntil 6000 besøkende per dag, der mange tilbringer hele dagen i badet, er det stort behov for kapasitet i tillegg til dagens anlegg som kan ta toppbelastningene. En spredning av denne kapasiteten på andre bad er sannsynligvis ikke ønskelig, da det ikke vil kunne gi den samme sosiale møteplassen for ungdommen, og heller ikke det brede tilbudet som de ønsker.

Oppsummering av behov

Brukergrupper	morgen	skole/arbeidstid	kveld
morgensvømmere	Behov tilsvarende dagens kapasitetsbehov en god og varm sommermorgen i dagens Frognerbad. Dvs. opptil 100 samtidig i bassenget i perioden 07:00-8:30. Brukerne ønsker om 50 meter basseng. 100 personer tilsvarer 100% av kapasiteten i et 50 meter bassenget. Helårstilbud kan på sikt gi behov for ytterligere kapasitet.	De fleste morgensvømmere er i arbeid, eller ønsker svømme sammen med venner som er i arbeid. Per i dag er det derfor lite mosjonssvømming etter 08:30. Det burde være mulig å introdusere lunsj-svømming til bedrifter på Majorstuen.	Vi har ikke greid å kartlegge dette behovet. Vi håper Bymiljøetaten kan ha tall.
skolesvømming - opplæring		Vi kan anta rundt 1000 fjerdeklassinger fra nærområdet hvert år skal ha 20 timer i opplæringsbasseng. Ett opplæringsbasseng med plass til 25 barn har kapasitet på rundt 30.000 individtimer, og dekker derfor behovet til nærområdet. (I tillegg kommer eventuelt barn fra skoler lenger ut langs vestgående tbaner)	
skolesvømming - opptrening		Etter 20 timer i opplæringsbasseng kommer 150 timer i treningsbasseng. Dette tilsvarer 150.000 individtimer per år for elevene i nærmiljøet. Dersom vi antar dette fordeler seg jevnt over skoletid og fritid, så tilsvarer dette halvparten av besøkstallet på dagens Tøyenbad, noe som tilsier behov tilsvarende et halvt 50meter basseng eller 2 stykk 25meter bassenger.	Dersom det legges opp til at deler av svømmetreningen for å bli tilstrekkelig svømmedyktig foregår på kvelden, så vil man ha behov for kapasitet tilsvarende et halvt 50meter basseng eller 2 stykk 25meter bassenger ut fra resonnetet i forrige "rute".
idrett - svømmeopplæring		I dag gjøres mye av svømmeundervisninger i regi av svømmeklubber. Dette gjør at de mest sårbare gruppene faller utenfor. Svømmeklubbene ønsker å komme inn i skolene, slik at grunnopplæring svømming skjer i skolenes regi med instruktører fra svømmeklubbene.	Dersom skolenes svømmeundervisning er tilfredsstillende, så vil svømmeopplæring i regi av svømmeklubbene primært være for spesielt interesserte, der f.eks. foreldre ønsker barna skal lære å svømme tidligere. Vi tør ikke her estimere noe behov.
idrett - svømmetrening	Vi kan anta at det vil vokse frem et større svømmeklubbmiljø dersom det blir et godt helårstilbud på Frogner. Vi kan da anta at man kanskje får 50 elitesvømmere som ønsker svømme på morgenen. Gitt at disse er disiplinerte, så vil de ha behov for mindre plass enn morgensvømmerne, men de er lenger tid i bassenget. Elitesvømmerne vil derfor også kunne ha kapasitetsbehov tilsvarende et halvt 50meter basseng.		Både på Lambertseter og Sogn er det i dag svømmemiljøer med rundt 2000 medlemmer. Kapasiteten der er fullstendig sprengt. Det er potensial for et like stort svømmemiljø på Frogner, og dette bør ha kapasitet minst tilsvarende 2 stykk 25meter bassenger (et halvt 50meter basseng).
idrett - stup			Kan trene samtidig som publikum også stupes fra andre høyder, men det kan ikke kombineres med svømmetrening eller lignende.
idrett - andre aktiviteter			Vannpolo, undervannsrugby, dykking, synkronsvømming har behov for eget 25meter basseng når de skal trene. Per i dag er dette ikke så store miljøer, og de bør kunne ha tid sent på kvelden når andre grupper har gått hjem.
babysvømming			Dette vil typisk benytte opplærings- eller terapibasseng tidlig på kvelden, eller i helgene. Det er ikke kommunens primære behov å tilrettelegge for dette om det ikke er kapasitet.
familiesvømming			Dette vil typisk benytte trenings-, opplærings- og terapibasseng tidlig på kvelden, og i helgene. Dersom vi har dekket kapasiteten til barna under estimeringen av skole, og regner en forelder per barn første 5 skoleår, så burde dette kreve kapasitet tilsvarende et 25meterbasseng for foreldrene.
unge voksne			Typisk brukere av trenings- og stupebasseng. Med rundt 10.000 personer i denne gruppen i nærområdet, der 10% kanskje i snitt svømmer 1 gang i uken, utgjør dette i snitt rundt 30 svømmende per time. Dette fyller kapasiteten til et 25meter basseng.
Pasientgrupper	Stort behov, uten at vi vet nok til å anslå behovets størrelse.	Antakeligvis behov for gruppetreninger og vanngymnastikk.	Stort behov, uten at vi vet nok til å anslå behovets størrelse.
Bassengbehov			
50 meter basseng	Full utnyttelse	delvis utnyttelse	Full utnyttelse
25 meter basseng	Full utnyttelse	Full utnyttelse	Full utnyttelse
stupebasseng (25*20)	Full utnyttelse		Full utnyttelse
opplæringsbasseng		nær full utnyttelse	
terapi/varmtvannsbasseng	Vanskelig å anslå utnyttelsesgrad	Vanskelig å anslå utnyttelsesgrad	Vanskelig å anslå utnyttelsesgrad

Andre typer anlegg i tilknytning til Frognerbadet

Det er målsetning i idrettskretsen om å ha en flerbrukshalldekning på rundt en hall per 10.000 innbyggere. Per i dag er det bygget rundt 60 flerbrukshaller, og det er ytterligere nærmere 30 i prosess. Få av disse er i indre by, men per i dag har vi hall på Skøyen og Marienlyst, og det er i prosess haller ved Frogner Ishall (Sonja Henie), Fonteneplassen, Uranienborg og (sannsynligvis) Filipstad. Det er også haller langs Østeråsbanen (Skøyen, Njårdhallen, Persbråten, Stovner, Voksen, ...) og langs de andre T-banelinjene. Med 4 haller som vil være liggende få hundre meter fra Frognerbadet, bør man sannsynligvis finne arealer i større avstand, nærmere sjøen og sentrum, for plassering av ytterligere flerbrukshaller, slik at det er nærhet til der folk bor. Slik Frogner svømmeklubb ser det er det dermed lite aktuelt å bruke Frognerbad-tomten til flerbrukshall på bekostning av å måtte redusere svømmeanlegget i forhold til det som det er behov for.

Det er imidlertid stor underdekning på gode anlegg/aktivitetssaler til judo, jujutsu, aikido, dans, turn, yoga, taichi, vekttrening, klatring, etc... Ettersom slike anlegg er mindre plasskrevende, er det mulig at man vil kunne innpasse dette i et svømmeanlegg uten å måtte redusere svømmekapasiteten, og på en slik måte at man får et bedre og mer komplementerende og helhetlig tilbud til brukerne av svømmeanlegget.

Dersom man innpasser andre typer aktivitet sammen med svømming, så bør dette være aktiviteter som er komplementære, dvs. stimulerer balanse, bevegelse og kjernestyrke. Eksempler på slike aktiviteter kan være aerobic, taichi, yoga, turn/gymnastikk, enkelte typer dans og enkelte typer kampsport. Disse aktivitetene bør også være komplementære ved å stimulere harmoni, filosofi, sosial helse og helse i et livsløpsperspektiv og helhetsperspektiv. (*Mens sana in corpore sano.*)

Konklusjon og anbefalinger

Kapasitetsbehovet i Frognerbadets nærområde er så stort at man umulig kan få plass til alle de bassenger man ønsker på det tilgjengelige areal ved badets inngangsparti. Sannsynligvis bør man ha følgende prioriteringer:

1. Billettsalg og kafeteria
2. 50-meter basseng for mosjon, idrett og skolesvømming,
3. 25*20-meter stupebasseng for stup, idrett og skolesvømming,
4. (20*10-meter?) Terapi/familie/opplæringsbasseng
5. ytterligere bassenger dersom dette kan innpasses.

Man bør også legge opp til å kunne kombinere kapasiteten i ute- og innebassenger sommer, vår og høst. Dette kan kreve isolering/oppgradering av utebassengene.

Prioriteringen gjenspeiler at det er i skole/arbeidstid at anlegget vil være minst utnyttet, så opplæringsbasseng med plass til en skoleklasse bør kunne kombineres med familiebasseng og/eller 20-25meter treningsbasseng, for å gi maks kapasitet. Med tanke på svømmeopplæring bør dybde i dette bassenget være 100-125 cm. Frognerbadet mangler i dag et slikt basseng, og er derfor ikke i samme grad som tidligere egnet til svømmeundervisning.

Oslo 29.11.2018
Bjørn Solheim
Frogner Svømmeklubb